

# Székely Előfutár Ösztöndíjasok Köszöntése 2019

Az Előfutár Szövetség (Forerunner Federation) örömmel és nagyrabecsüléssel köszönti a 2019. évi Székely Előfutár Ösztöndíjasokat.



A Székely Előfutár Ösztöndíjak célja a Székelyföldről származó, alkotó tehetségek támogatása tudományos munka tanulmányában, melyet választott tanácsadó segítségével, egyetemi, vagy kutatóintézeti irányítással végeznek. Kizárólag erdélyi születésű és ott lakóhellyel rendelkező személyek részesülhetnek az ösztöndíjból.

A Székely Előfutár Ösztöndíjra, melynek megpályázására 2019. augusztus 15. gyergyói idő szerint éjféltkor járt le a határidő, 22 pályázat érkezett be. Az alapítvány Nemzetközi Ösztöndíj Tanácsa a legjobbakat írásos pályamunkák alapján választotta ki a jelentkezők közül. A döntőbe jutott pályázók telefonos, illetve skype interjújn vettek részt. Az Ösztöndíj Tanács szavazata alapján az alapítvány kuratóriuma kiválasztotta a Székely Előfutár Ösztöndíjasokat.

Az elbírálás eredményeként 8 pályázó kap Székely Előfutár ösztöndíjat, 1000 dollár összegben. A nyertesek ösztöndíjukat két részletben kapják meg: az összeg első egyharmadát a pályázat elnyerésekor, a kétharmados második részét pedig a kutatásból származó és közlésre alkalmas dolgozat bemutatásakor. Ezen túlmenően, több pályázó dicsérő levelet kap az alapítványtól.

A korábbi évek ösztöndíjasai közül, aki pályamunkáját a közelmúltban sikeresen befejezte, az 1000 dolláros ösztöndíj második részében részesül: Kucsván Zsolt Levente (Marosvásárhely, informatika); Borsos Bálint (Székelyudvarhely, informatika); Szőcsné Gazda Enikő (Kovászna, néprajz); Dániel Botond

(Gyergyószentmiklós, szociológia). Munkájukhoz és sikereikhez ezúton is gratulálunk.

A 2019. évi Székely Előfutár Ösztöndíjasok szakterületük feltüntetésével és szülőhelyük sorrendjében:

### **András Éva (Csíkszereda, turizmus-vendéglátás)**

András Éva évtizedes földrajz-történelem tanári tapasztalattal kezdett el foglalkozni a csíkszentimrei Büdösfürdő fejlesztési lehetőségeivel: a borvíz vegyi és orvosi vizsgálata, meglévő ösvények turistaúttá jelzése, a Hegyi Mentők segítése, beleértve a medvék jelenlétét és esetleges medve les kialakítását. Diákjai szemével nézi a lehetőségeket, ezáltal bennük is megerősödik a szülőföldhöz ragaszkodás. A téma lokális, de mintaértékű lehet más, elvándorlással küzdő települések számára is. „Szakmai beszélgetéseink során meggyőződhettem András Éva eddigi sikeres oktató-nevelői munkájáról, a gyermekek szeretetéről, a tanári pálya, a felnövekvő nemzedék nevelése iránti elhivatottságáról, a szülőföld, Székelyföld iránti szeretetéről. András Éva azon tanárok egyike, akik tisztelik a hagyományokat, de egyben fontosnak tartják az állandó fejlesztést, megújulást.” - írta Dr. Gyuricza László egyetemi docens.

### **Becze Annamária (Csíkszereda, élettudomány)**

A pályamunka témája sótoleráns növényi növekedést serkentő baktériumtörzsek izolálása és jellemzése biopreparátumok előállítási céljából. Becze Annamária Csíkszeredán tanít és kutat, illetve jelenleg két egyetemen is PhD hallgató: a Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Kémiai Doktori Iskola, valamint a Bukaresti Műszaki Egyetem “Alkalmazott kémiai és Anyagtudományi” Doktori Iskola hallgatója. Annamária olyan sótoleráns baktériumtörzseket szeretne izolálni Csíkszereda közelében található Sósrétről, amelyek az egyre szikesedő talajban a mezőgazdasági növények növekedését elősegítik. Ez elősegítené a fenntartható növénytermesztést a környezeti stressznek kitett területeken és a módszer akár adaptálható más régiókban is. Az érdekes és hasznosítható téma a Székelyföldhöz kötődik. „Az elmúlt időszakban szorgalomról, kitartó munkáról, logikus gondolkodásról tett tanúbizonyságot. Ugyanakkor a laboratóriumban pontos munkát végez és képes együttműködni munkatársaival és jó szervezőkészséggel bír.” - írta Dr. Mara Gyöngyvér docens.

### **Tímár Norbert (Csíkszereda, történelem)**

A pályamunka a romániai magyarság képével foglalkozik a Szabad Európa Rádió adásaiban és dokumentációjában. Várhatóan új eredményekkel szolgálhat a kutatás az 1980-as évekből erdélyi magyar kisebbségről és annak nemzetközi megítéléséről. A magyar kisebbség rádióban való megjelenését az erdélyi értelmiség alakította. Az, hogy ez nacionalista vagy inkább emberjogi irányvonalat követett, várhatóan a kutatás erre választ ad. A konkrét kérdésekre, témára alapozó pályázat eredményessége, újszerűsége teljes mértékben várható,

melynek megvalósításához Timár Norbert szakértelme és hozzáértése adott. „Timár Norbert támogatását nemcsak a kutatási téma miatt tartom fontosnak, amelyet biztos, hogy magas színvonalon képes megvalósítani, hanem azért, mert a közösségi kötődéseket erősíti.” - írta Dr. Bárdi Nándor MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont- Kisebbségkutató Intézet, főmunkatárs, osztályvezető

### **Fikó Dezső Róbert (Gyimesfelsőlok, környezetvédelem)**

A pályamunka a fenol és származékaival szennyezett vizek biológiai tisztítását tűzi ki célul. A fenol toxikus, és sajnos a növekvő iparosodás miatt egyre gyakrabban és nagyobb mennyiségben kerül talajba, vízbe. A téma a szó legszorosabb értelmében életbevágó. Kutatási tervében két újítást szeretne bevezetni: (1) pelyhes eleveniszapról áttérni granulált szerkezetűre - ez a víztisztítás sebességét növelné lényegesen; (2) azt vizsgálná, hogy a fenolos szennyeződésre, mint sokkhatásra, miképp reagálna ez a fajta eleveniszap. A pályázó jól ismeri a folyamatok kémiai és biológiai alapjait, valamint naprakész információkkal rendelkezik a nemzetközi kutatások eredményeivel is. Dr. Máthé István-egyetemi docens írta: „Fikó Dezső Róbert kezdetektől kitűnt megismerési vágyával, logikus gondolkodásával, szorgalmával, jó vizsgaeredményeivel.”

### **Brinzan-Antal Cristina (Kézdivásárhely, társadalomtudomány)**

Témája a civil együttműködések dimenziói: az erdélyi magyar civilszervezetek és önkormányzatok kapcsolata. Három megyére (Fehér, Maros, és Kovászna) fókuszálva elsősorban kérdőíves formátumban igyekszik megoldani a kérdést. Jól ismeri a civil szervezetek hálózatát, kutatásával reméli, hogy választ talál arra, hogy miért nem működnek együtt az önkormányzatok a helyi szervezetekkel. Remélhetőleg egy megoldási stratégiát sikerül kidolgoznia, amely segítené a két fél együttműködését a közel jövőben. „Krisztina eddigi életútjában jól látszik az az érdeklődés, ami egy interdiszciplináris kutatómunkához szükséges. Egyrészt mutatják ezt az elvégzett felsőfokú tanulmányok, illetve a felsőoktatási – tudományos aktivitás. Azt gondolom, hogy pályázata fontos, aktuális téma, amely napjaink igazgatási/szervezési/együttműködési dilemmáit, feladat és hatáskör kérdéseit; valamint az ehhez kapcsolódó települési erőforrások oldalát tudja megvilágítani.” - írta Dr. Habil Bodó Barna.

### **Vincze Éva-Boglárka (Nagyenyed, biotechnológia)**

Témájával, a növények nehézfém felvételét csökkentő baktérium- törzsek kutatásával hét éve foglalkozik. Metodikája, hogy laboratóriumi táptalaj helyett valódi mezőgazdasági talajmintán kíván dolgozni, ezáltal gyakorlatban is használható eredményeket vár. Egy év múlva elképzelései szerint mintegy 10 baktériumtörzset tudna felmutatni, melyek vagy a toxikus nehézfémek felvételét csökkentik, vagy a szükséges fémek (cink) felvételét segítik. A pályázó eddigi munkája és szorgalma ígéretes. „Boglárka a kutatómunka mellett a tanszéken

zajló tudománynépszerűsítő, valamint a tehetséggondozó munkában is részt vállalt. Az elmúlt időszakban nemcsak kutatási, oktatói és szervezői tevékenysége alapján kiemelkedő Boglárka teljesítménye, hanem szorgalma, kitartása, pontossága is figyelemre méltó.” - írta Dr. Mara Gyöngyvér docens

### **Both Noémi (Sepsiszentgyörgy társadalomtudomány)**

Szerelem, házasság – nemi szerepek a Székelyföldön (19–20. század). A baróti illetőségű Mórik család több nemzedék óta jelentős hivatalokat töltött be, és nagyban hozzájárult a baróti közösség fejlődéséhez. Trianon következtében Mórik Károly előtt hirtelen bezárultak a családban hagyományos tisztviselői pálya lehetőségei, és ez indította el a drámai események sorát. 19. század végi levelezésük menyasszonyával, Élthes Ilonával jól megvilágítja a székelyföldi nő hagyományos szerepét a 19. század végi székelyföldi polgárságban, és Trianonnak az erdélyi tisztviselői rétegre gyakorolt drámai hatását. „Both Noémit a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem hallgatójaként ismertem meg néhány évvel ezelőtt. Pályáját azóta is figyelemmel kísérem. Ennek során megbizonyosodtam kiváló képességeiről, jó elemző és vitakészségéről.” - Dr Romsics Ignác egyetemi tanár

### **Ráduly Orsolya-Csilla (Sepsiszentgyörgy, biotechnológia)**

A pályázó célja olyan növényi biostimuláns előállítás, mikro- és makroelemekkel dúsított kompozit anyagok felhasználásával, amelyek a termőtalajban természetes hatóanyagok folyamatos és szükségszerű adagolása által hozzájárulnak a zöldegek harmonikus fejlődéséhez és a kórokozók visszaszorításához. Ezzel kiválthatók lennének az olyan fertilizátorok, amelyek károsak mind a környezet, mind az emberi egészség számára. Zöldségtermesztés során fontos, hogy környezetbarát anyagok felhasználásával, csökkentett ráfordítás mellett lehessen elérni magas és jó minőségű terméshozamot. "Orsolyában egy nagyon ambiciózus, érdeklődő, a laboratóriumban alkalmazott módszerek gyorsan elsajátító kutatót ismertem meg. Munkáját precizitás, önállóság, a témák iránti érdeklődés jellemezte." Írta Dr. Fazakas Enikő (Chemi Ceramic F Kft).

### **Dicsérő levél további egy pályázónak**

Az ösztöndíjbizottság a dicsérő levélben részesülő pályázó munkájának értékességét fejez ki, valamint felhívja a figyelmet a következő fordulóban pályázás lehetőségére, és további sok sikert kíván. Az idén dicséretben részesülő pályázó: Erős Nándor (Csíkszereda, élettudomány), akinek pályázata a lehetséges tudás alapok a Székelyföldi medveprobléma enyhítésére.

Az alapítvány köszönetet mond az elbírálást végző Ösztöndíj Tanács tagjainak: Romhányi Balázs (Budapest, elnök), Laczkó-Szentmihályi Endre (Gyergyóremete), Romhányiné Balás Emőke (Budapest), Kovács Katalin (Kolozsvár), Markaly Aranka (Gyergyószentmiklós), Siffel Csaba (Atlanta),

Karlócai Miklós (Frankfurt). Az alapítvány külön köszönetet mond Büki Boróka (Budapest) szervező munkájáért a pályázatok feldolgozásában.

A Székely Előfutár Alapítvány az Előfutár Szövetség (Forerunner Federation) tagja, elkötelezett támogatója a kisebbségi nemzetek versenyképes részvételének az élenjáró tudományok és nagyhatású művészetek területén. A regionális fejlődés támogatásával, az alapítvány fellép a társadalmi nyitottságért és a kulturális sokszínűségért.

Balás András

**Forerunner Federation**

520 W. 21st Street

Unit G-2, PMB 119

Norfolk, VA 23517, U.S.A.

Phone: 1-757-639-6576

Email: [forerunner.federation@gmail.com](mailto:forerunner.federation@gmail.com)

<http://forerunnerfederation.org/>